

Europese aandelenmarkten

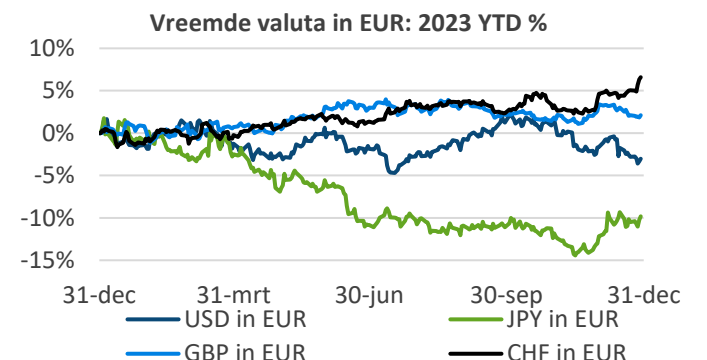
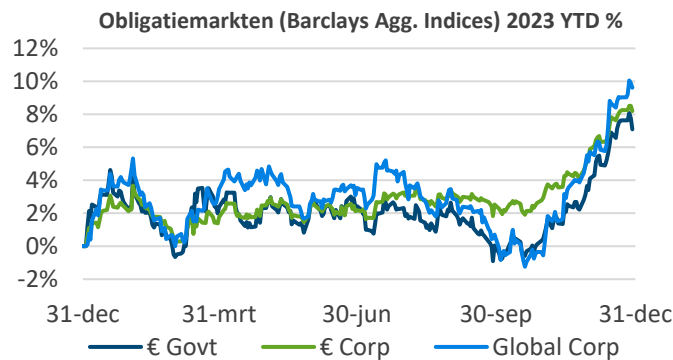
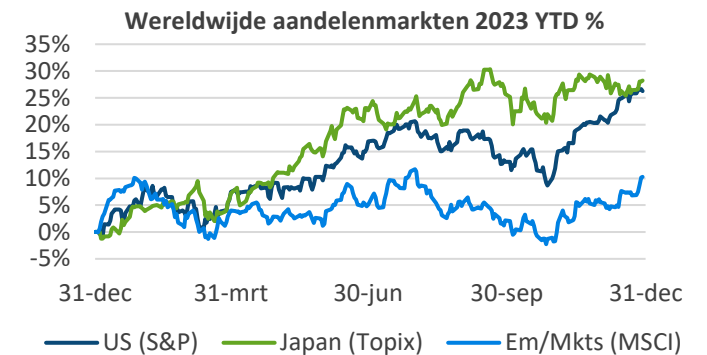
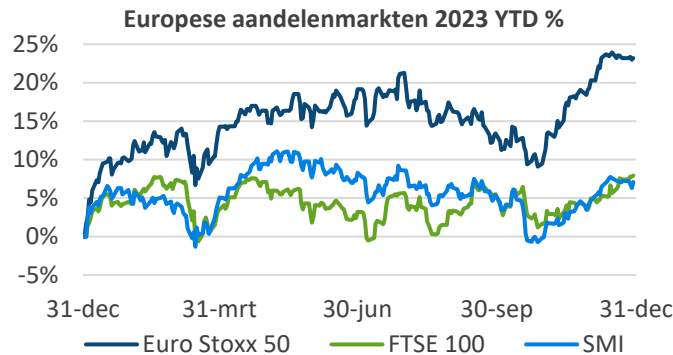
- De meeste wereldwijde aandelenmarkten behaalden een positief resultaat in december, doordat de verwachting in de markt toenam dat centrale banken begin 2024 de rentes zullen verlagen.
- De euro Stoxx 50 index steeg 3,2% in december, waarmee de index in 2023 een winst van 23,2% behaalde.
- De FTSE 100 index steeg met 3,9%. Hiermee kwam de winst in 2024 uit op 7,9%.

Wereldwijde aandelenmarkten

- De S&P 500 steeg met 4,5% en de Japanse Topix daalde 0,2%.
- De MSCI Emerging Markets index steeg 3,9%.

Bond/FX Markets Obligatie- en valutamarkten

- De Europese staatsobligatie-index en de Europese bedrijfsobligatie-index stegen met respectievelijk 3,6% en 2,7%.
- De Euro behaalde een wisselend resultaat in december en steeg 1,4% ten opzichte van de Amerikaanse dollar en 0,5% ten opzichte van de Britse pond. Daarentegen daalde de koers ten opzichte van de Japanse yen met 3,7%.

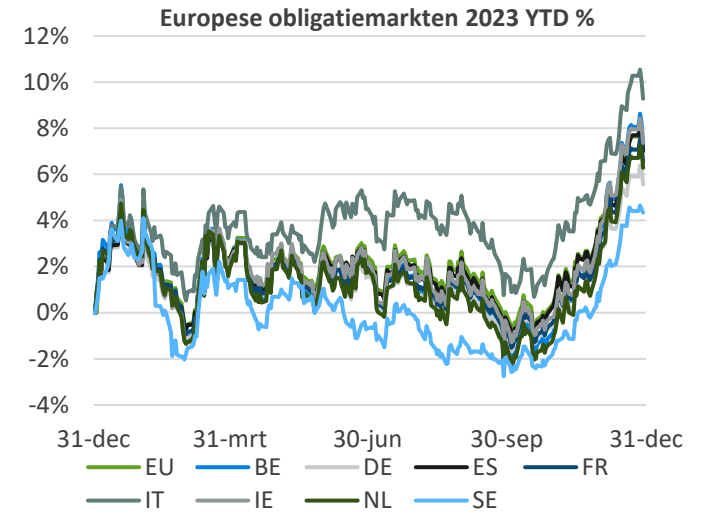
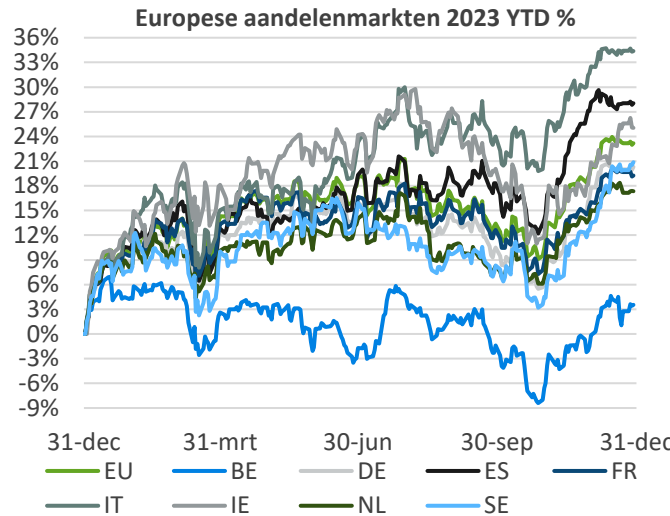
Beleggingsrendementen per 31 december 2023												
	Euro Stoxx 50	FTSE 100	SMI	US (S&P)	Japan (Topix)	Em/Mkts (MSCI)	€ Govt	€ Corp	CHF in EUR	USD in EUR	JPY in EUR	GBP in EUR
1 Month	3,2%	3,9%	2,6%	4,5%	-0,2%	3,9%	3,6%	2,7%	2,6%	-1,4%	3,7%	-0,5%
3 Month	8,6%	2,3%	1,6%	11,7%	2,0%	7,9%	7,0%	5,5%	4,2%	-4,2%	1,4%	0,0%
1 Year	23,2%	7,9%	7,1%	26,3%	28,3%	10,3%	7,1%	8,2%	6,6%	-3,0%	-9,8%	2,1%
YTD	23,2%	7,9%	7,1%	26,3%	28,3%	10,3%	7,1%	8,2%	6,6%	-3,0%	-9,8%	2,1%

Europese aandelenmarkten

- Alle Europese aandelenindexen stegen in december.
- De Nederlandse aandelenindex behaalde een winst van 2,8% in december, waarmee de winst in 2023 uitkwam op 17,3%.
- De Zweedse aandelenindex was met een winst van 7,3% de grootste stijger.
- De Spaanse aandelenindex was met een winst van 0,7% de kleinste stijger in december.
- De Belgische aandelenindex was met een winst van 3,5% de slechtst presterende index in 2023.
- De Italiaanse aandelenindex was met een winst van 34,4% de best presterende index in 2023.

Europese obligatiemarkten

- Alle Europese obligatie-indexen behaalde een positief resultaat in december.
- De Nederlandse staatsobligatie-index behaalde een winst van 4,1% in december, waarmee de winst over 2023 uitkwam op 6,3%.
- De Belgische staatsobligatie-index presteerde met een winst van 4,4% het beste in december.
- De Duitse en Italiaanse staatsobligatie-index presteerde met een winst van 3,4% het slechtst in december.
- De Italiaanse staatsobligatie-index was met een winst van 9,3% de best presterende index in 2023.
- De Zweedse staatsobligatie-index was met een winst van 4,3% de slechts presterende index in 2023.

Rendementen Europese aandelenmarkten per 31 december 2023

	EU	België	Duitsland	Spanje	Frankrijk	Italië	Ierland	Nederland	Zweden
1 Month	3,2%	5,1%	3,3%	0,7%	3,3%	2,1%	4,8%	2,8%	7,3%
3 Month	8,6%	5,0%	8,9%	8,2%	5,9%	8,4%	4,2%	8,4%	11,6%
QTD	8,6%	5,0%	8,9%	8,2%	5,9%	8,4%	4,2%	8,4%	11,6%
YTD	23,2%	3,5%	20,3%	28,0%	19,3%	34,4%	25,1%	17,3%	20,9%

Rendementen Europese obligatiemarkten per 31 december 2023

	EU	België	Duitsland	Spanje	Frankrijk	Italië	Ierland	Nederland	Zweden
1 Month	3,6%	4,4%	3,4%	3,6%	3,8%	3,4%	4,2%	4,1%	3,8%
3 Month	7,0%	8,4%	6,4%	7,2%	7,2%	7,5%	7,7%	7,7%	6,4%
QTD	7,0%	8,4%	6,4%	7,2%	7,2%	7,5%	7,7%	7,7%	6,4%
YTD	7,1%	7,3%	5,6%	7,0%	6,5%	9,3%	7,4%	6,3%	4,3%

DNB rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen

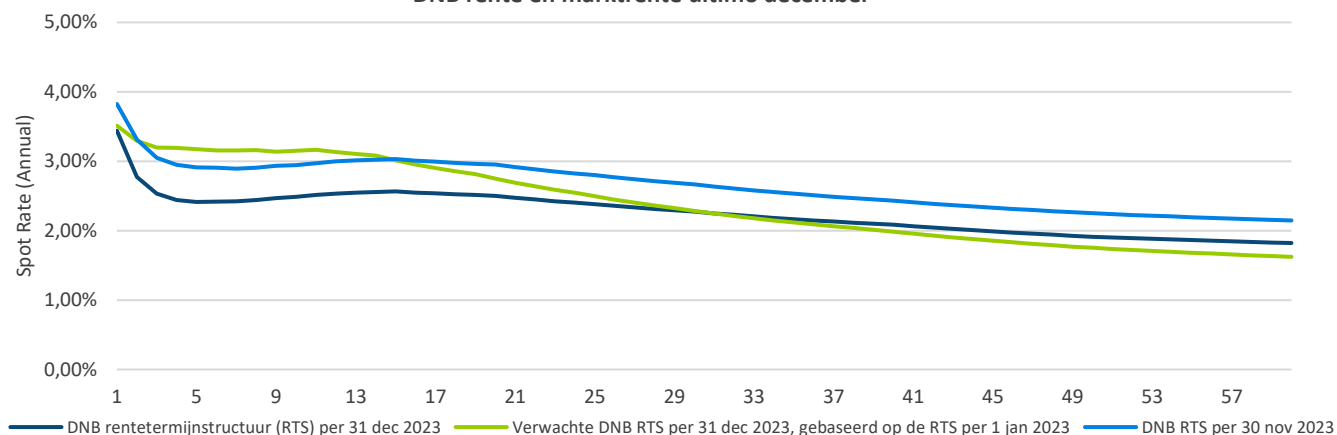
- De risicovrije rente daalde in december voor alle looptijden ten opzichte van de vorige maand.
- De 5-jaars en 10-jaars risicovrije rente daalden beide met respectievelijk 50 en 46 basispunten.
- De stijging van de aandelenkoersen en de daling van de rente leidden per saldo tot een daling van de dekkinggraad van een gemiddeld Nederlands pensioenfonds met circa 1,0%. *

Obligaties

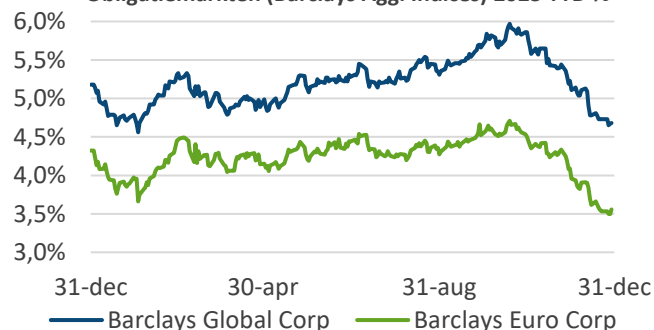
- De yield van Europese obligaties daalde met 53 basispunten en de yield van obligaties van mondiale bedrijven daalde met 55 basispunten in december.
- Zowel de creditspread voor mondiale bedrijven als de creditspread voor Europese bedrijven daalden met respectievelijk 7 en 9 basispunten ten opzichte van het begin van de maand.
- De daling in de risicovrije rente in combinatie met de daling van de spreads resulteerde in een stijging van de bedrijfsobligatie-index.

* De impact is gemodelleerd op een fictief pensioenfonds met een beleggingsallocatie bestaande uit aandelen en obligaties, gecombineerd met een rente- en valuta-hedge.

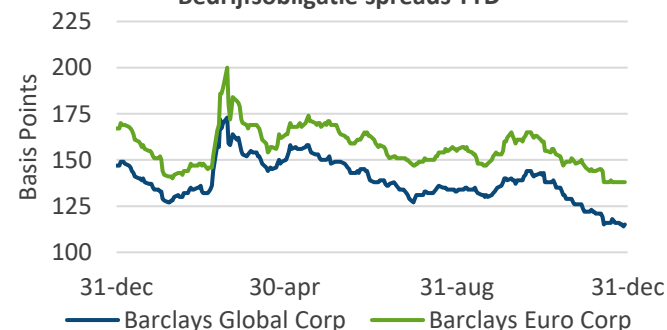
DNB rente en marktrente ultimo december

Obligatiemarkten (Barclays Agg. Indices) 2023 YTD %

Bedrijfsobligatie spreads YTD

	Verandering van de DNB-curve (bps)						Verandering van de obligatie Yields (bps)		Verandering van de creditspreads (bps)	
	1Y	Y5	Y10	Y20	Y30	Y50	Global Corp	Euro Corp	Global Corp	Euro Corp
Since Q3 2023	-70	-98	-90	-81	-71	-62	-98	-96	-20	-15
Since Q2 2023	-63	-82	-49	-25	-13	-11	-60	-88	-24	-25
Since Q1 2023	-13	-60	-46	-27	-9	2	-28	-66	-38	-32
Since Q4 2022	18	-79	-66	-33	-9	0	-50	-76	-32	-29

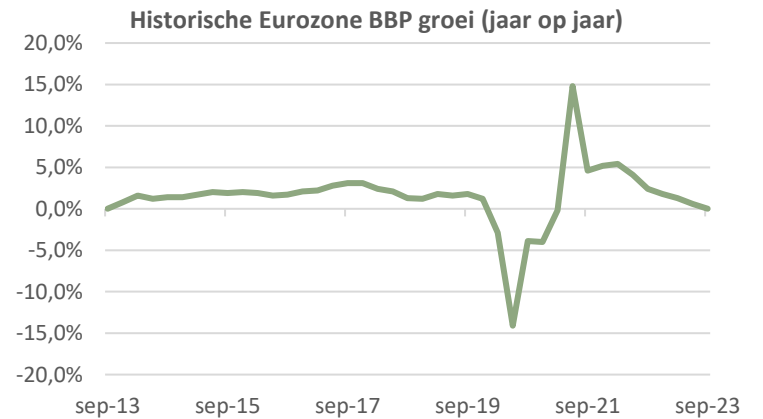
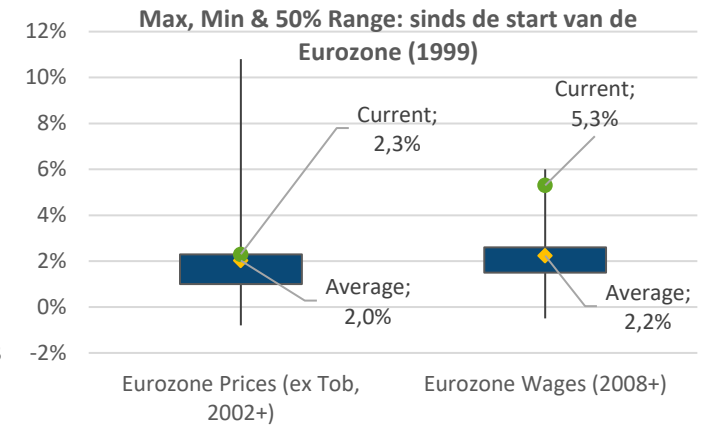
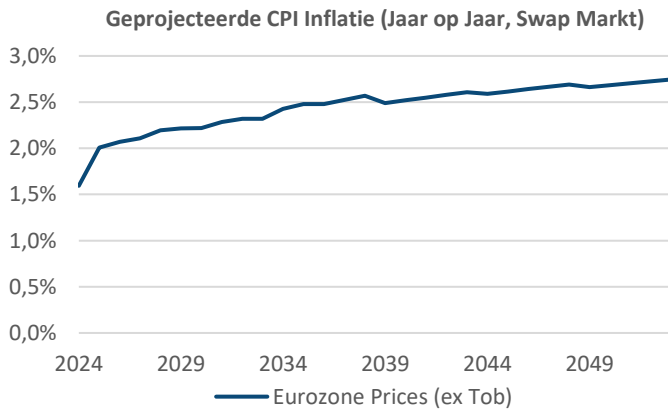
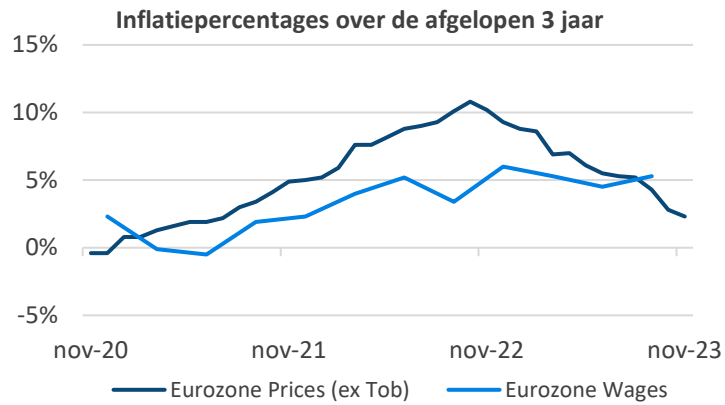
Milliman Pensioenen

Milliman Market Monitor Nederland – 31 december 2023

Data sources: Bloomberg; Barclays; EuroStat; EIOPA; ONS; Milliman Pensioenen en Milliman Financial Risk Management

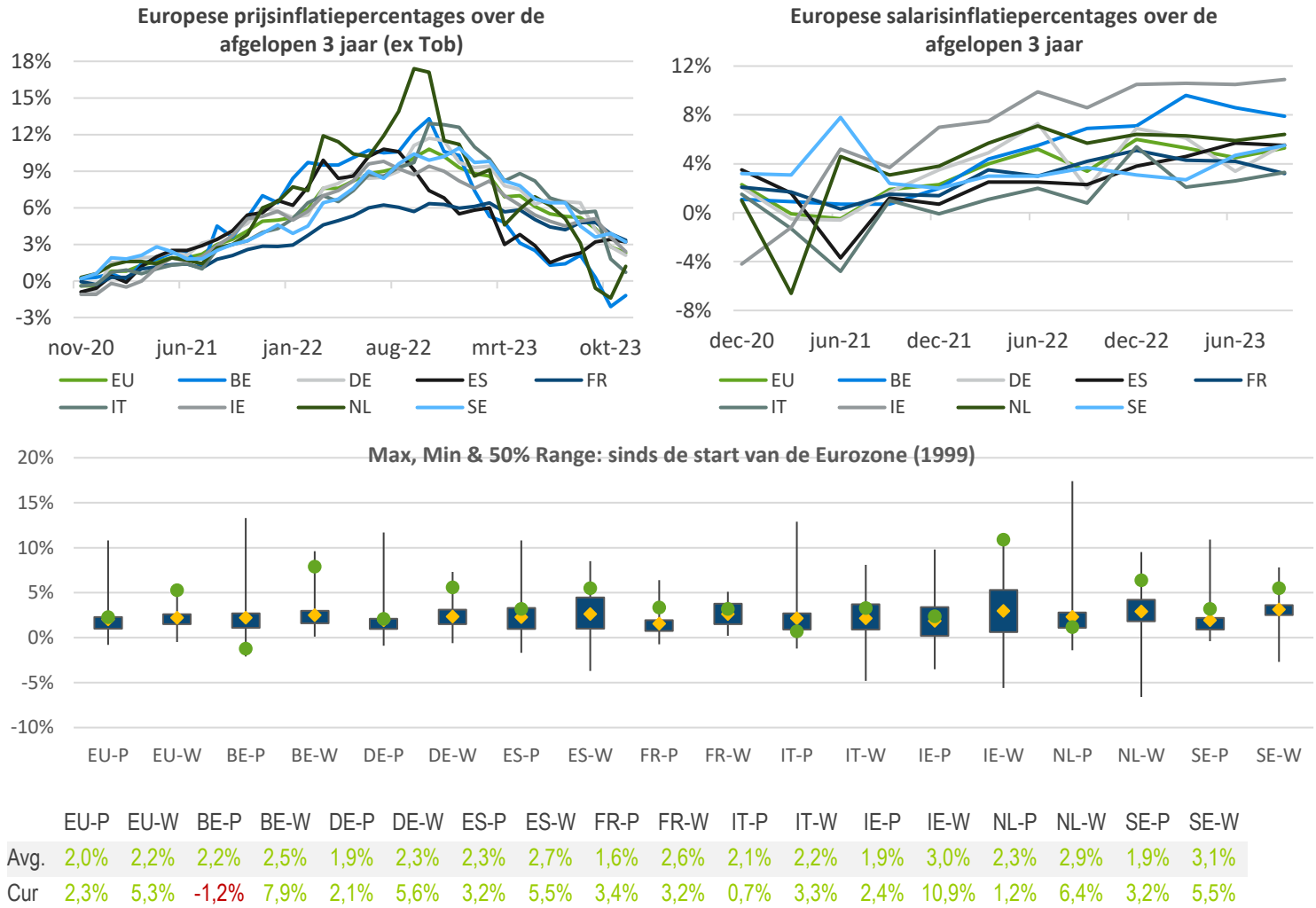
Inflatie Monitor

- De prijsinflatie in de eurozone daalde in november met 50 basispunten tot 2,3%.
- De verwachte CPI Inflatie curve voor de eurozone daalde voor alle looptijden ten opzichte van vorige maand.
- De looninflatie in de eurozone steeg in het derde kwartaal van 2023 met 80 basispunten tot 5,3%.

Inflatie Monitor

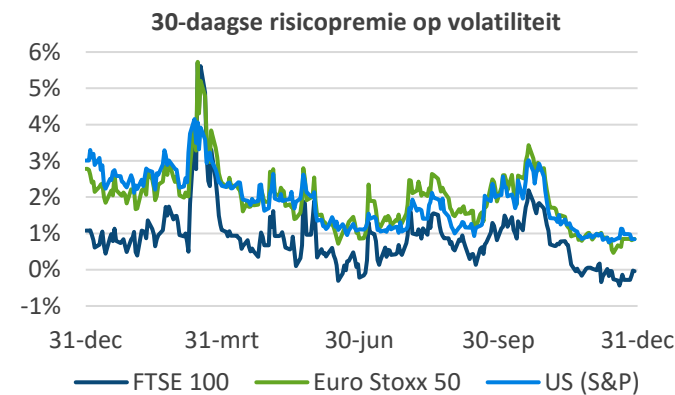
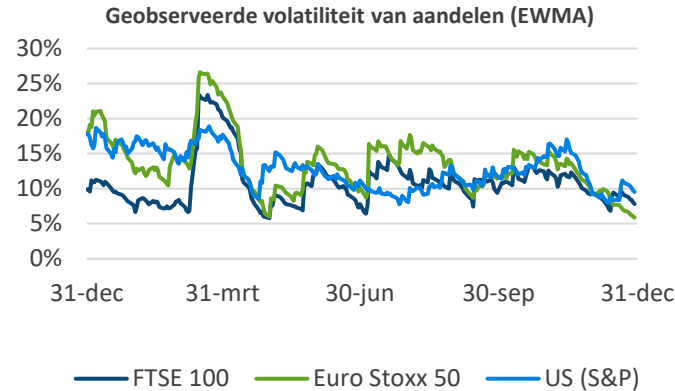
- De Nederlandse prijsinflatie steeg met 260 basispunten het meest en bereikte hiermee een niveau van 1,2%.
- De Ierse prijsinflatie daalde met 120 basispunten het meest en bereikte hiermee een niveau van 2,4%.
- De Franse prijsinflatie daalde met 50 basispunten tot 3,4%, wat tevens de hoogste inflatie in Europa was.
- De Belgische prijsinflatie daalde met 90 basispunten en kwam uit op een niveau van -1,2%, wat tevens het laagste niveau in Europa was.
- De Franse looninflatie daalde met 100 basispunten het meest en bereikte daarmee een niveau van 3,2%, nadat het cijfer van vorig kwartaal met 10 basispunten omhoog was bijgesteld.
- De Franse looninflatie met deze 3,2% tevens de laagste looninflatie in Europa.
- De Duitse looninflatie steeg met 220 basispunten het meest en bereikte daarmee een niveau van 5,6%
- De Ierse looninflatie was met 10,9% de hoogste looninflatie in Europa.
- De Nederlands looninflatie steeg met 50 basispunten tot 6,4% en was daarmee het op 2 na hoogst in Europa.

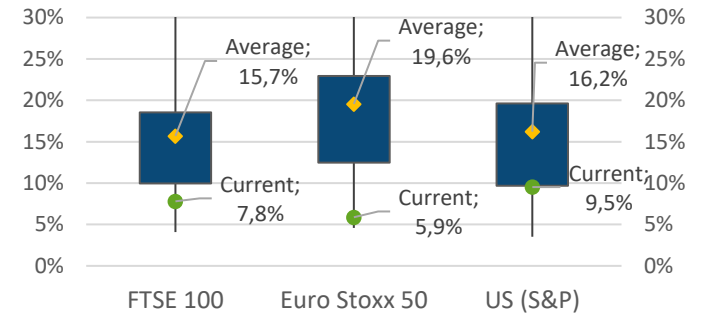
Volatiliteit en Hedging kosten

- De gerealiseerde volatiliteit van alle grote indexen daalde in december, als gevolg van de stijgende aandelenkoersen en afnemende inflatie. Door deze daling bleef de gerealiseerde volatiliteit onder de historische gemiddelden.
- De gerealiseerde volatiliteit van de FTSE 100 bedroeg aan het einde van de maand 7,8%. De Euro Stoxx 50 en S&P 500 sloten de maand af met een gerealiseerde volatiliteit van respectievelijk 5,9% en 9,5%.
- De premie voor het volatiliteitsrisico daalde in december. De premie voor het volatiliteitsrisico van de FTSE 100 bedroeg 0,0% aan het einde van de maand. De premie voor het volatiliteitsrisico van de Euro Stoxx 50 en S&P 500 bedroegen aan het einde van de maand beide 0,8%.

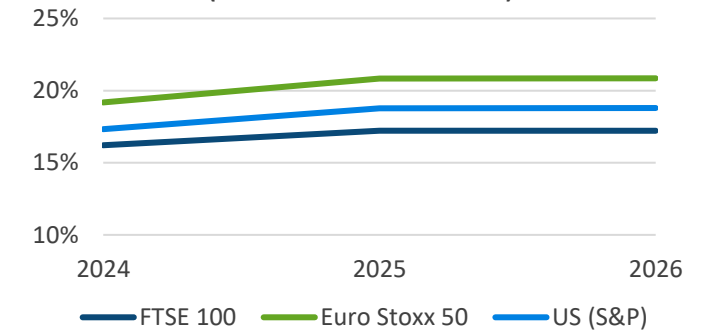
Neem gerust contact op met Milliman voor meer informatie over de totstandkoming van deze resultaten.

Max, Min and 50% Range: de afgelopen 25 jaar

Verwachte volatiliteit (Milliman Garantie Index)

Amsterdam

Haaksbergweg 75
Amsterdam, 1101 BR
Netherlands
+31 6 211 70 583

Chicago

71 South Wacker Drive
Chicago, IL 60606
+1 855 645 5462

London

11 Old Jewry
London
EC2R 8DU
UK
+44 0 20 7847 1557

Sydney

Level 5, 60-62 Clarence St
Sydney, NSW 2000
Australia
+610 2 8090 9100

Milliman Financial Strategies

Milliman Financial Strategies is wereldwijd leider op het gebied van financieel risicobeheer en levert via haar beleggingsentiteit beleggingsadvies en hedge executie dienstverlening.

De beleggingsentiteit van Milliman werd opgericht in 1998 en telt 170 professionals die wereldwijd opereren vanuit vier handelsplatforms (Amsterdam, Londen, Chicago, en Sydney).

<https://frm.milliman.com/nl-nl/>

Milliman Financial Strategies ("Milliman") heeft de informatie in dit document met zorg samengesteld. Deze informatie is alleen bestemd voor gekwalificeerde beleggers en/of professionele beleggers zoals bedoeld in de Wet op het financieel toezicht ("Wft"). Dit document is of bevat (i) geen aanbod of uitnodiging om financiële instrumenten te kopen, te verkopen of te verhandelen (in de zin van 1:1 Wft), (ii) geen beleggingsaanbeveling of beleggingsadvies (in de zin van 1:1 Wft), en (iii) geen juridisch of fiscaal advies. Raadpleeg in voorkomende gevallen een juridisch of fiscaal adviseur. Milliman raadt u af een (beleggings)beslissing uitsluitend te baseren op de in dit document opgenomen informatie. Milliman is niet aansprakelijk voor schade die het gevolg is van een dergelijke (beleggings)beslissing. De informatie in dit document is (mede) gebaseerd op informatie die Milliman van betrouwbaar geachte informatiebronnen heeft verkregen. Milliman garandeert niet de betrouwbaarheid van die bronnen en de juistheid en volledigheid van de van die bronnen verkregen informatie. De informatie in dit document is puur informatief en u kunt daaraan geen rechten ontleen. Alle informatie is een momentopname, tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven. De informatie is niet representatief voor de standpunten van Milliman of haar moedermaatschappijen, dochterondernemingen of gelieerde ondernemingen. Het verstrekken van dit document na de oorspronkelijke publicatiedatum is geen garantie dat de hierin opgenomen informatie op die latere datum nog juist en volledig is. Milliman heeft het recht om deze informatie zonder aankondiging te wijzigen. Het noemen van rendementen op beleggingen in dit document dient uitsluitend als uitleg en toelichting. Milliman spreekt daarmee geen verwachting uit over het rendement of koersverloop van die beleggingen. De waarde van uw belegging kan fluctueren en in het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. De informatie in dit document is gebaseerd op door Milliman gemaakte aannames. Het is mogelijk dat andere aannames worden gemaakt dan de door Milliman gemaakte aannames. De door Milliman getrokken conclusies zijn daarom niet noodzakelijkerwijs juist en/of volledig. U mag de informatie in dit document alleen voor eigen persoonlijk gebruik kopiëren. U mag de informatie niet overnemen, vermenigvuldigen, distribueren of openbaren zonder schriftelijke toestemming van Milliman. Alle informatie (teksten, foto's, illustraties, grafisch materiaal, handelsnamen, logo's, woord- en beeldmerken) blijft eigendom van of in licentie bij Milliman en wordt beschermd door auteursrecht, merkenrecht en/of intellectueel eigendomsrecht. Er worden geen rechten of licenties overgedragen bij gebruik van of toegang tot deze informatie.

Milliman Inc.

Milliman Inc. is één van de grootste aanbieders ter wereld van actuariële en gerelateerde producten en diensten. De organisatie voert consultancy-activiteiten uit in de gezondheidszorg, onroerend goed- en schadeverzekering, levensverzekering en financiële diensten, en personeelsbeloningen. Milliman werd in 1947 opgericht als onafhankelijk bedrijf met kantoren in grote internationale steden.

<https://nl.milliman.com/nl-nl/>